

عنوان مقاله:

بررسی مفهوم نماد یکی از صنایع دستی ایران در دوره هخامنشی (نماد گاو)

محل انتشار:

هجدهمین کنفرانس ملی شهرسازی، معماری، عمران و محیط زیست (سال: 1401)

تعداد صفحات اصل مقاله: 23

نویسنده:

عظیم صادقی مقدم - کارشناسی ارشد مهندسی معماری، گرایش معماری، دانشگاه آزاد اسلامی واحد شیراز، شیراز، ایران

خلاصه مقاله:

در دوران هخامنشی صنایع دستی با نماد گاو در مراسم مذهبی و زندگی روزمره مردم کاربرد آیینی هم داشتند. نقوش موجود در صنایع دستی ایران به دلیل حفظ طرح های اصیل و نمادهای کهن همواره پایگاهی مناسب برای ایده پردازی هنرمندان امروز بوده اند. کهن الگوی ورزا در صنایع دستی ایران هخامنشی به دو صورت کلی واقعگرایانه و انتزاع یافته نقش شده است، یعنی یا شکل طبیعی گاو به عنوان نماد در مجلسی استفاده شده و یا اینکه جزئی از اندام گاو مثل شاخ، گوش، دم، نیمتنه و سردیس در ترکیبی نمادین (به عنوان مثال گاو -مرد) آمده است. این دو صورت همچنین در مجالس مرکب با برخی نمادهای دیگر از قبیل انسان، خورشید، ماه، فروهر و.. نقش شده است. کهن الگوی گاو نیز همچون دیگر نمادهای کهن در صنایع دستی باستانی ایران، مفهومی جاودانه دارد. در این پژوهش نخست تمامی اساطیر مرتبط با گاو در متون کهن بررسی شده است. سپس با استفاده از روش های رایج در روانشناسی اعماق برای مطالعات اسطوره شناختی و نماد شناسی، اساطیر کهن ایران و مجالس نمادین منقوش بر صنایع دستی هخامنشی بررسی شده تا این مفهوم جاودانه تبیین گردد. با توجه به این نتایج، کهن الگوی گاو نیز یکی از نمادهای مبین گره های موجود در قسمت تیره روان انسان (سایه) است که طی مراحل قهرمانی اسطوره ای در فرایند رشد فردیت توسط انسان قهرمان قربانی می شود. در این فرایند قهرمان بر سایه خویش چیره گشته و پس از تکمیل فرآیند خودشناسی، به دوران پختگی و سرآغاز کمال راه می یابد. البته نتایج حاصل از کاربرد این روش ها قطعیتی ندارند و قابل نقد و بررسی می باشند. بر اساس منابع کهن اساطیری ایران آیین قربانی بر اساس اصل تکرار آیین ازلی و به منظور نیرو دادن به خورشید برای اطمینان از گردش به موقع روز و سال و ماه انجام می شده است.

کلمات کلیدی:

نماد گاو - اساطیر کهن ایران - صنایع دستی ایران - دوران هخامنشی - روانشناسی اعماق

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1643402>

